

ovoj obljetničkoj prigodi ispisuje svoj *circulus vitiosis*, svoj ne samo pjesnički nego i životni krug, ona ga na simboličan a znakovit način zatvara upravo u svome ishodištu. Zato i ovi stihovi djeluju nekako smirujuće, ne onako bujno metaforično, uskipjelo kao u prijašnjim zbirkama. Jembrih kao da njome podvlači crtu. No, kao što mi je Joža Horvat za "Molitvu prije plovidbe" u jednom razgovoru rekao da je to njegova zadnja knjiga a onda nas opet ugodno knji-

ževno iznenadio, to isto će nam spremi i naš svečar.

Ivek Jembrih književni je meštar kajkavske riječi te bismo od njega s radošću trebali očekivati još koju ukoričenu kajkavsku meštiju. U tom smislu mu i čestitam njegove obljetnice. Dej mu, dragi Božek, još *dogo let živeti med nami*.

Stjepan Hranjec

PREGLEDAVANJE ALBUMA VINKA HASNEKA – PJSNIČKO KADRIRANJE ZNAČENJSKIH SLIKA

(Pučko otvoreno učilište Sv. Ivan Zelina, Mala biblioteka
"Dragutin Domjanić", knj. 75, 2014. - ur. Ivo Kalinski)

S uvidom u dosadašnji pjesnički opus, nova kajkavska zbirka Vinka Hasneka spontano nas nuka na dopunu naslovno zadate sintagme (*Pregledavanje albuma*), te bismo je skoro i mogli nastaviti asocijativnom dopunom toga "niza": 'pregledavanje albuma', 'listanje života', 'kolažiranje tjeskobe', 'pjesničko kadriranje značenjskih slika'...itd.

Pojavivši se 1994. (u svojim mlađim zrelim godinama) na XIII. zelinskom recitalu suvremenoga kajkavskoga pjesništva kao svojevrсно "pjesničko čudo" lirska-naivističkom idejom svijeta (u pjesmi *Listopadni obločec*) - dakle, krajem 20. stoljeća, a u tipičnoj maniri razdoblja i stila *moderne* s početka tog našeg stoljeća - autor se književnoj kritici diskretno nametnuo "fenomenom Hasnek". Kao što sustavno sudjeluje u gotovo svim recitalnim literarnim događanjima, Hasnek intimističkim simbolizmom svoje poezije kratkoga stiha, skicoznosti, sintagmatskih naznaka - ali prepoznatljivih, govornih odsječaka materinske kajkavštine Glavnice Donje - sudjeluje u središnjim procesima hrvatske pjesničke postmoderne.

Vinko Hasnek (rođ. 10.12.1952.) jedan je od rijetkih kajkavskih lirika koji bilježi nagli skok takoreći iz osobne stihovne vježbaonice izravno u literaturu, dapače u antologijski korpus suvremenoga kajkavskoga pjesništva - antologiju moderne kajkavske lirike 20. stoljeća

"Rieči sa zviranja" Jože Skoka (1999.), i to s tri pjesme: *Nepresušeni zviranje, Zdroblena idila, Žmirek pri kraju dena*.

Ostanimo, dakle, pri uvjerenju kako Hasnekov "ulazak u literaturu" započinje naivističkom mjerom svoje začudnosti kajkavskom minijaturom *Listopadni obločec* i marijološkom posvetom *Žizek svetleči*, pjesmama s XIII. recitala suvremenog kajkavskog pjesništva "Dragutin Domjanić" Zelina 1994. I pejsažna zaokupljenost, senzacije 'prirode' uopće i marijološki duhovni sklop (od posvete Majci Božjoj do "poetike sjena"), sadržani u spomenute dvije 'recitalne' pjesme, najavile su neprijepornu mjeru Hasnekova pjesničkog moderniteta. Mogli bismo tu poeziju odrediti kao liriku identiteta, "zdroblenog", raslojenog identiteta - kojom se osobitošću ona izravno uključuje u suvremeno hrvatsko pjesništvo. Podsjetimo, svoju prvu zbirku, 1995. u izdanju *Kajkavskoga spravišča*, Hasnek je i naslovio *Zdroblena idila*.

U predgovoru pjesničkom zborniku s XIII. zelinskog recitala (*Parabola s namjernim čitanjem*) Ivo Kalinski - govoreći o osobitostima suvremene kajkavske pjesničke estetike (koja sve manje "prepoznaje idiličnost", "arkadičnost") - ustvrdio je kako "čak i u *pejsažnijim krokijima, neočekivano*, u 'objektivnom' opisanju krajobraznih obilježja, u nijansiranju boja i stvaranju posebne ugodajnosti, atmosfere

re, kajkavski pjesnik ostavlja **prostor refleksivskoj aluzivnoati**". Takvu ocjenu dr. sc. Kalinski produbljuje u predgovoru upravo prvoj Hasnekovoj zbirci "Zdrobljena idila": "**Neočekivanim slikovnim sklopovima**, s osjećajem za uspoređivanje ritma i mjere, **s opisnošću**, ali i s **misao-nim oštricama**, uspostavlja se osluškivanje krajobrazne perspektive, njezine tišine i kolorita." Uglavnom je pejsaž (i kao tema i kao simbol, npr., otuđenja lirskoga subjekta) poetička i svjetonazorna konstanta poezije Vinka Hasneka – bez obzira na to iskazivala li se stilskim polivalentnostima razdoblja moderne s početka, ili neomodernizama s kraja 20. stoljeća.

Spomenute poetičke konstante još izraziti-je utjelovljuju i treću autorovu knjigu *Pregledavanje albuma* u sva tri pjesnička ciklusa.

Neočekivane slikovne sklopove o kakvima piše dr. sc. Kalinski nalazimo ili u naslovima ili u oksimoronskoj neobičnosti stihova, poput ovih: *Štrčiju ljudi deždjevni; Deni se črlena lopa; Čajt čujnomislenoga pogleda; /čkomečoujni smeh; Nebe je čkomečoujni zid; Življenje skreče vu život; Voden veter...*

Evo i primjera - u prilog ideji raslojenosti, dekompozicije subjekta u toj novoj knjizi - primjera izrazne kolažiranosti, kadriranja zaustavljenih odsječaka zbilje u iskazivanju 'svijeta sje-na' (*senci, tenja, senja...*): *vu zemle zamrmlan / podroblen zden; pepel se pepeli; a mrmlice mrmliju; z ruda snemet klin; na klavire tipke spukane; Pri nami potrenuga ciglovja vu trave tmina; prešli te kotači od kol brez špic; čavli nam v duše...*

Suvremenik, zapravo, postmodernističkog književnog naraštaja, Vinko Hasnek (1952.) probire i kombinira stilski polivalentno iskustvo sve do toga naraštaja sa stilskim osobitostima književnog razdoblja 'prve' i 'druge' *moderne*. Mogli bisno reći kako se modernost i osebnost njegova kajkavskog pjeva većinom iskazuje kao osebnost poetološke sinteze stilskih pluralizama s početka i kraja 20. stoljeća do danas. U sinteznim i mimetičkim naznakama ponajboljih pjesničkih iskustava, dakle, modernizma i neomodernizma naslućujemo tvorbene elemente poetike Dragutina Domjanića, zatim one višestruko emanirajućih pjesničkih osobnosti

Ive Kalinskoga, Ernesta Fišera, Zlatka Crneca...

U čemu je recepcijska privlačnost Hasnekove poezije? U mimetičkoj istodobnosti tzv. *retro elemenata* (tipičnih rekvizita moderne s početka 20. st.) i osobitosti postmoderne naših dana (koja podrazumijeva retro uključivost jednim od svojih eksplicitnih postupaka). Uočiti nam je i poneko iskustvo fenomenoloških rastakanja zbilje, te još - u filozofijskom pogledu – priklanjanje egzistencijalističkom /neoegzistencijalističnom iskustvu vremena i vrijednosti općenito.

(O poetskom tkivu suvremene strukture i recepcije Hasnekove poezije posvjedočuje i usputna izvanknjiževna, a biografska zgoda vezana uz tu poeziju: dječja literarno-recitatorska družina na predstavljanju njegove prve zbirke u Sesvetama, 1996., jednu od pjesama izvela je takoreći "reperski", sasvim spontano, u tada vrlo popularnoj "techno obradi").

U vizualizaciji svijeta tekstem Vinko Hasnek sudjeluje dvostruko primarno: **spontano lirski i primarnim jezikom** – kajkavskom izvornom idiomatikom Glavnice Donje. Vjerojatno i recepcijska zavodljivost njegove poezije – u suvremenom dobu koje zatire (zamalo i prezire rečenicu) – duguje puno kratkoći njegovih stihova, proizlazeći iz sintaksne eliptičnosti, minimalizma, i to u primjerima predikacijske eliptičnosti /izostanku 'pomoćnog glagola', a onda i subjekte nerazlučivosti (*Poslikal trage/ poslikal vanjštinu / Poslikal nutrinu* – "Deseta postaja").

Sveopćoj ekranizaciji života, ekraniziranoj ideji Svijeta Vinko Hasnek supostavlja svoj pjesnički ekran, svoj program 'izmjene kanala': **nizanja značenjskih odsječaka zbilje** (kao pjesničko transponiranje fotografskog albuma: jedan kadar, jedan "klik"/škljoc = jedan stih). S tim da je 'kadrove' zbilje, svakodnevne govorne situacije i sintagme izvorne kajkavštine doista i moguće detektirati kao polazišta pjesničkom tekstu (kolokvijalno rečeno – prepoznajemo odakle je krenula inspiracija – da li od subjekta "za stolom", ili promatrača u pejsažu). S dvostrukim vrijednosnim rezultatom: lirskim i filozofijskim.

Božica Pažur